

OLAKŠICE ZA OBRTE NA POTPOMOĞNUTIM PODRUČJIMA

Ivanković, Ivana

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, University Department of Professional Studies / Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel za stručne studije**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:228:101247>

Rights / Prava: [In copyright](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2022-06-28**

Repository / Repozitorij:

[Repository of University Department of Professional Studies](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Preddiplomski stručni studij Računovodstvo i financije

IVANA IVANKOVIĆ

ZAVRŠNI RAD

**OLAKŠICE ZA OBRTE NA POTPOMOGNUTIM
PODRUČJIMA**

Split, rujan 2020.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Preddiplomski stručni studij Računovodstvo i financije

IVANA IVANKOVIĆ

ZAVRŠNI RAD

**OLAKŠICE ZA OBRTE NA POTPOMOĞNUTIM
PODRUČJIMA**

Split, rujan 2020.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STRUČNE STUDIJE

Preddiplomski stručni studij Računovodstvo i financije

Predmet: Poslovanje obrta

ZAVRŠNI RAD

Kandidat: Ivana Ivanković

Tema završnog rada: Olakšice za obrte na potpomognutim područjima

Mentor: mr.sc, Luka Mladineo, viši predavač

Komentor: dr.sc, Jelena Vidović, viši predavač

Split, rujan 2020.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. POJAM OBRTA.....	4
2.1. Obrtnica.....	4
2.2. Poslovne knjige	5
3. IZDVAJANJE POTPOMOGNUTIH PODRUČJA	7
3.1. Mjere za razvoj potpomognutih područja	7
3.2. Provođenje mjera i projekata za razvoj	7
4. INDEKS RAZVIJENOSTI.....	9
4.1. Formula za izračunavanje indeksa razvijenosti.....	10
4.1.1. Jedinice područne (regionalne) samouprave prema indeksu razvijenosti.....	12
4.1.2. Jedinice lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti	14
5. OLAKŠICE ZA POTPOMOGNUTA PODRUČJA	16
5.1. Uvjeti koje primatelj potpore mora ispunjavati.....	18
5.2. Utvrđivanje gornje granice potpore male vrijednosti.....	19
5.3. Obrasci koje je primatelj potpore dužan predati	20
5.4. Iskazivanje porezne olakšice kroz obrazac DOH.....	21
5.5. Iskazivanje porezne olakšice na primjeru	25
6. CILJ UPRAVLJANJA RAZVOJEM POTPOMOGNUTIH PODRUČJA	27
7. ZAKLJUČAK.....	29
LITERATURA	31
POPIS SLIKA.....	32

SAŽETAK

Olakšice za obrte na potpomognutim područjima

Potpomognuta područja se mogu definirati kao područja koja zaostaju u razvoju za ostalim područjima u Republici Hrvatskoj. Izdvajanje potpomognutih područja temelji se na izračunu indeksa razvijenosti. Županije, općine i gradovi s indeksom razvijenosti manjim od 100 se smatraju potpomognutim područjima. Njihov razvoj se dodatno podupire različitim tipovima mjera. Sukladno tome djelatnosti koje se obavljaju na područjima jedinica lokalne samouprave koje su razvrstane u I. skupinu po stupnju razvijenosti te na području Grada Vukovara imaju pravo na poreznu olakšicu poreza na dobit odnosno poreza na dohodak. Iznos porezne olakšice utvrđuje se ovisno o djelatnosti koju korisnik potpore obavlja u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti. Cilj je pridonijeti boljem gospodarskom razvoju potpomognutih područja.

Ključne riječi: porezne olakšice, potpomognuta područja, indeks razvijenosti, porez na dohodak

SUMMARY

Tax relief for trades in assisted areas

Assisted areas can be defined as areas which lag behind other areas in the Republic of Croatia. The separation of assisted areas is based on the calculation of the development index. Counties, municipalities and cities with a development index less than 100 are considered assisted areas. Their development is additionally supported by various types of measures, accordingly the activities performed in the areas of local self-government units that are classified in first group by level of development and in the city of Vukovar are entitled to either profit tax or income tax relief. The amount of tax relief is based on the activity performed by the beneficiary in accordance with the relevant rules on small value aid. The goal is to contribute to better economic development of assisted areas.

Key words: tax relief, assisted areas, development index, income tax

1. UVOD

Predmet završnog rada su olakšice za potpomognuta područja obrte koji obavljaju djelatnost na potpomognutim područjima. To su područja koja prema stupnju razvijenosti zaostaju u razvoju za ostalim područjima u Republici Hrvatskoj, te se smatra da im je potrebna dodatna pomoć u razvoju. Status potpomognutih područja imaju sva područja ispod prosjeka razvijenosti Republike Hrvatske, četiri skupine jedinica lokalne samouprave i dvije skupine jedinica područne (regionalne) samouprave.

Cilj završnog rada je istaknuti olakšice koje ostvaruju potpomognuta područja I.skupine i Grad Vukovar. Zatim razumjeti indeks razvijenosti i pokazatelje koji se koriste za njegovo izračunavanje. Cilj je navesti sve uvjete koje navedena područja moraju ispuniti za korištenje olakšice.

Struktura rada se sastoji od sedam dijelova.

Drugi dio sadrži pojam i značenje obrta, uvjete koje obrtnik mora ostvariti i knjige koje su obrtnici dužni voditi.

U trećem dijelu upoznajemo se sa pojmom potpomognutih područja, njihovoj podjeli na skupine, te mjerama koje Republika Hrvatska poduzima za razvoj istih.

U četvrtom djelu navodi se pojam indeksa razvijenosti, formula za njegovo izračunavanje te popis područne (regionalne) i lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti.

Peti dio sadrži tematiku vezanu uz olakšice koje ostvaruju potpomognuta područja I.skupine i Grad Vukovar. U okviru ovog dijela rada navedeni su obrasci koje je korisnik potpore dužan predati.

Šesti dio donosi krajnji cilj upravljanja razvojem potpomognutih područja u Republici Hrvatskoj.

Na samom kraju dolazi zaključak o cijelom radu, tj. zaključak u kojem se sintetiziraju spoznaje do kojih se došlo tijekom pisanja rada.

2. POJAM OBRTA

Obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičke osobe. Glavni zadatak obrtnika je ostvarenje dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluge na tržištu. ¹

Postoje tri vrste obrta, to su:²

1. slobodni obrti za obavljanje kojih se kao uvjet ne traži ispit o stručnoj osposobljenosti ili majstorski ispit
2. vezani obrti za obavljanje kojih se kao uvjet traži ispit o stručnoj osposobljenosti, odgovarajuća srednja stručna sprema i majstorski ispit
3. povlašteni obrti koje obrtnik smije obavljati samo na temelju povlastice, odnosno dozvole koju izdaje nadležno ministarstvo, odnosno drugo tijelo čija je nadležnost propisana posebnim propisom ovisno o djelatnosti.

Fizička osoba može obavljati obrt ako ispunjava sljedeće opće uvjete: ³

1. da joj pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili odlukom Suda časti Hrvatske obrtničke komore nije izrečena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti dok ta mjera traje
2. da ima pravo korištenja prostora ako je to potrebno za obavljanje obrta.

Za obavljanje slobodnih, vezanih i povlaštenih obrta obrtnik mora imati obrtnicu.

Za obavljanje povlaštenih obrta obrtnik mora imati i povlasticu, odnosno dozvolu.⁴

2.1. Obrtnica

Obrtnicu izdaje nadležno upravno tijelo na području kojega će biti sjedište obrta. Sadržaj i oblik obrtnice propisuje pravilnikom ministar nadležan za obrt.⁵

¹ Zakon o obrtu, NN 143/13, 127/19, 41/20 čl. 2.

² Ibidem, čl. 6.

³ Ibidem, čl. 8.

⁴ Ibidem, čl. 14.

⁵ Ibidem, čl. 14.

Nadležno upravno tijelo izdat će obrtnicu fizičkoj osobi koja ispunjava uvjete za dobivanje iste. Obrtnica sadrži matični broj obrta koji je identifikacijska oznaka obrta i osobni identifikacijski broj (OIB) obrtnika.⁶

Nadležno upravno tijelo izdat će obrtnicu, odnosno rješenje kojim se odbija izdavanje obrtnice najkasnije u roku od 15 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva za izdavanje obrtnice. Upisom obrta u Obrtni registar obrtnik je dužan početi s obavljanjem obrta u roku od godine dana od dana izdavanja obrtnice. Obrtnik je dužan najkasnije osam dana prije početka obavljanja obrta prijaviti obavljanje obrta mjesno nadležnom upravnom tijelu.⁷

Obrt mogu obavljati zajednički dvije ili više fizičkih osoba. Obrtnica se izdaje u dvije veličine od kojih je veći obrtnik dužan izložiti u sjedištu obrta, na vidljivom mjestu.⁸

2.2. Poslovne knjige

Poslovne knjige obrtnika jesu:

1. knjiga primitaka i izdataka,
2. knjiga prometa,
3. evidencija o tražbinama i obavezama i
4. popis dugotrajne imovine.

Obrtnici koji su uključeni u sustav PDV-a moraju voditi i propisane knjige ulaznih i izlaznih računa, temeljem kojih se obračunava obveza za plaćanje PDV-a.

Knjiga primitaka i izdataka je pregled svih nastalih primitaka i izdataka tijekom jedne godine (poreznog razdoblja), zabilježenih po datumima nastanka.

Knjiga prometa je knjiga u koju se krajem dana, ili početkom sljedećeg, upisuju svi primici naplaćeni u gotovini i čekovima. Knjigu prometa nisu obvezni voditi obrtnici koji dnevno ažurno vode knjigu primitaka i izdataka, kao niti oni koji dnevni promet ostvaren u trgovini upisuju u Popis robe u trgovini na malo.

Evidencija o tražbinama i obavezama je pregled svih ispostavljenih i primljenih računa, osim gotovinski naplaćenih ili plaćenih. Obrtnici koji su u sustavu PDV-a, pa knjige ulaznih i izlaznih računa vode redosljedom primanja/izdavanja računa, ne moraju voditi posebnu

⁶ Zakon o obrtu, NN 143/13, 127/19, 41/20 čl. 16.

⁷ Ibidem, čl. 17.

⁸ Vidović J.: Poslovanje obrtnika, Odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Skripta, 2020, str. 15.

evidenciju o tražbinama i obvezama, no ako knjige ulaznih i izlaznih računa vode redosljedom plaćanja/naplate, dužni su voditi i ovu evidenciju.

Popis dugotrajne imovine je pregled upisanih stvari i prava čija vrijednost premašuje 3.500 kuna, a vijek trajanja godinu dana. Popis služi za utvrđivanje otpisa vrijednosti imovine (amortizacije).⁹

⁹ HOK

http://infos.hok.hr/faq/e_racunovodstvo/e1_vodenje_poslovnih_knjiga/koje_poslovne_knjige_i_evidencije_mora_voditi_obrtnik (5.9.2020.)

3. IZDVAJANJE POTPOMOĞNUTIH PODRUČJA

Potpomognuta područja su ona područja koja prema stupnju razvijenosti zaostaju za nacionalnim prosjekom Republike Hrvatske i čiji je razvoj potrebno dodatno poticati.¹⁰ Potpomognuta područja su županije, općine i gradovi s indeksom razvijenosti manjim od 100%.

Jedinice lokalne samouprave razvrstane su u osam skupina. Skupine I, II., III. i IV se rangiraju kao ispodprosječne jedinice, dok su iznadprosječne skupine V., VI., VII. i posljednja VIII. koja je najrazvijenija skupina.

Jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstane su u četiri skupine. Skupine I. i II. uključuju sve ispodprosječno rangirane jedinice.

3.1. Mjere za razvoj potpomognutih područja

S obzirom da potpomognuta područja zaostaju za nacionalnim prosjekom, njihov razvoj se dodatno podupire različitim tipovima mjera koje mogu uključivati:¹¹

1. pomoć u pripremi i provedbi razvojnih projekata kroz izravnu pomoć stručnjaka, smanjen udio vlastitog sufinanciranja u troškovima projekata, dodjelu dodatnih bodova projektima s ovih područja i sl.,
2. dodatne naknade (za eksploataciju mineralnih sirovina, zbog zaštićenih prirodnih područja...),
3. porezne olakšice i oslobođenja za pravne i fizičke osobe u potpomognutim područjima,
4. isplatu dijela prihoda od poreza na dobit ostvarenog na području jedinice lokalne samouprave kao pomoć iz državnog proračuna,
5. veći udio pri raspodjeli poreza na dohodak između središnje, regionalne i lokalne razine.

3.2. Provođenje mjera i projekata za razvoj

Mjere i projekti za razvoj potpomognutih područja utvrđuju se Programom održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja, te drugih propisa čije su odredbe usmjerene na poticanje razvoja potpomognutih područja.¹²

¹⁰ Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Narodne novine br. 147/14, 123/17, 118/18, čl.3.

¹¹ Izdvajanje potpomognutih područja <http://regionalni.weebly.com/potpomognuta.html> (10.8.2020)

¹² Zakon o potpomognutim područjima, NN br.011-01/18-01/223 čl. 11.

Središnja tijela državne uprave dužna su prilikom planiranja mjera i programa za razvoj upravnog područja iz svoje nadležnosti, ovisno o prirodi mjere i raspoloživim financijskim sredstvima, posebno voditi računa o učinku pojedine mjere na razvoj potpomognutih područja, uzimajući u obzir stupanj razvijenosti tih područja u skladu sa zakonom kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske.¹³

Ministarstvo je dužno koordinirati i pratiti učinkovitu provedbu mjera i programa iz Zakona o potpomognutim područjima.¹⁴

Nositelji i sudionici razvoja potpomognutih područja dužni su u svojim planovima i programima posebno predvidjeti sljedeće skupine mjera:¹⁵

- gospodarske mjere
- socijalne mjere
- fiskalne mjere
- demografske mjere
- mjere stambenog zbrinjavanja
- mjere jačanja administrativnih kapaciteta za učinkovit i održiv razvoj potpomognutih područja
- mjere za provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja.

¹³ Ibidem, čl.12.

¹⁴ Ibidem, čl.13.

¹⁵ Ibidem, čl.14.

4. INDEKS RAZVIJENOSTI

Izdvajanje potpomognutih područja temelji se na izračunu indeksa razvijenosti.

Indeks razvijenosti je složeni pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti više društveno-gospodarskih pokazatelja. Izračunava se periodički, svake tri godine, na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s ciljem praćenja stupnja njihove razvijenosti.¹⁶

Indeks razvijenosti se tumači tako da jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave koje imaju vrijednost indeksa veću od 100 spadaju u područje iznadprosječne razvijenosti, dok one koje imaju vrijednost indeksa manju od 100 spadaju u područje ispodprosječne razvijenosti.

Indeks je osmišljen s ciljem ujednačavanja metodologije mjerenja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Uredba utvrđuje pokazatelje za izračun indeksa razvijenosti, njihov izračun i izvore podataka te način izračuna indeksa razvijenosti.

U skladu s Uredbom, za izračun indeksa razvijenosti koriste se sljedeći pokazatelji:¹⁷

1. prosječni dohodak po stanovniku
2. prosječni izvorni prihodi po stanovniku
3. prosječna stopa nezaposlenosti
4. opće kretanje stanovništva
5. stupanj obrazovanosti stanovništva (tercijarno obrazovanje)
6. indeks starenja.

Dohodak po stanovniku izračunava se kao omjer ukupnog iznosa dohotka kojega su tijekom jednog poreznog razdoblja (kalendarska godina) ostvarili porezni obveznici, fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave za koju se vrši izračun i broja stanovnika koji žive na području te jedinice.¹⁸

Proračunski prihodi jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku izračunavaju se kao omjer ostvarenih prihoda jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, umanjениh za prihode:

¹⁶Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Narodne novine br. 147/14, 123/17, 118/18, čl.3.

¹⁷ Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Narodne novine br. 147/14 i 123/17 (Uredba o indeksu razvijenosti) čl.2.

¹⁸ Ibidem, čl. 4.

- od domaćih i stranih pomoći i donacija te sredstva fiskalnog izravnjanja,
- iz posebnih ugovora: sufinanciranje građana za mjesnu samoupravu,
- ostvarene na osnovi dodatnih udjela u porezu na dohodak i pomoći za izravnjanja za financiranje decentraliziranih funkcija,
- od prodaje nefinancijske imovine,
- od prireza porezu na dohodak
- i broja stanovnika na području jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.¹⁹

Stopa nezaposlenosti izračunava se kao omjer broja nezaposlenih i zbroja svih zaposlenih te nezaposlenih osoba na području pojedine jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.²⁰

Opće kretanje stanovništva izračunava se kao omjer usporedivog broja stanovnika jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u posljednjem dostupnom desetogodišnjem razdoblju.²¹

Stopa obrazovanosti izračunava se kao udjel stanovništva sa završenim visokim obrazovanjem u ukupnom stanovništvu, u dobi između 20 i 65 godina, na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.²²

Indeks starenja izračunava se kao postotni udio stanovnika u dobi 60 i više godina u odnosu na broj stanovnika u dobi od 0 do 19 godina.²³

4.1. Formula za izračunavanje indeksa razvijenosti

Za pokazatelje čije su visoke vrijednosti pozitivne u kontekstu razvijenosti, postupak standardizacije pokazatelja provodi se na temelju sljedeće formule:²⁴

¹⁹ Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Narodne novine br. 147/14 i 123/17 (Uredba o indeksu razvijenosti), čl. 5.

²⁰ Ibidem, čl. 3

²¹ Ibidem, čl. 6.

²² Ibidem, čl. 7.

²³ Ibidem, čl. 8.

²⁴ Ibidem, čl. 11

$$Z_{ij} = 100 + \frac{X_{ij} - M_{xj}}{S_{xj}} * 10$$

dok se za pokazatelje čije su visoke vrijednosti negativne u kontekstu razvijenosti, postupak standardizacije pokazatelja provodi na temelju sljedeće formule:

$$Z_{ij} = 100 - \frac{X_{ij} - M_{xj}}{S_{xj}} * 10$$

Z_{ij}- standardizirana vrijednost (z-score) pokazatelja x za danu jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave

X_{ij}- vrijednost pokazatelja x za danu jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave

M_{xj}- aritmetička sredina pokazatelja x za sve jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave

S_{xj}- standardna devijacija skupa vrijednosti pokazatelja x.

Postupak agregiranja standardiziranih vrijednosti pokazatelja dobivenih formulama iz članka 11. u indeks razvijenosti provodi se pomoću metode aritmetičke sredine i koeficijenta penalizacije na način kako je prikazano u sljedećoj formuli:²⁵

$$I_i = M_{zi} - (S_{zi} * c_{vi})$$

I_i- indeks razvijenosti jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave

M_{zi}- aritmetička sredina standardiziranih vrijednosti svih pokazatelja za danu jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave

(S_{zi}*c_{vi})- koeficijent penalizacije za danu jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave

S_{zi}- standardna devijacija skupa standardiziranih vrijednosti svih pokazatelja za danu jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave

c_{vi}- koeficijent varijacije skupa standardiziranih vrijednosti svih pokazatelja za danu jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

²⁵ Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Narodne novine br. 147/14 i 123/17 (Uredba o indeksu razvijenosti), čl. 12.

4.1.1. Jedinice područne (regionalne) samouprave prema indeksu razvijenosti

Jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti u:²⁶

– I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave: Bjelovarsko-bilogorska županija, Brodsko-posavska županija, Ličko-senjska županija, Sisačko-moslavačka županija, Virovitičko-podravska županija i Vukovarsko-srijemska županija

– II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave: Karlovačka županija, Koprivničko-križevačka županija, Krapinsko-zagorska županija, Osječko-baranjska županija, Požeško-slavonska županija i Šibensko-kninska županija

– III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave: Međimurska županija, Splitsko-dalmatinska županija, Varaždinska županija i Zadarska županija

– IV. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave: Dubrovačko-neretvanska županija, Grad Zagreb, Istarska županija, Primorsko-goranska županija i Zagrebačka županija.

²⁶ Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 147/14 i 123/17 čl. 37 .

Razvrstavanje jedinica područne (regionalne) samouprave prema indeksu razvijenosti

Županija	Indeks razvijenosti	Razvojna skupina
Virovitičko-podravska	90,666	1
Sisačko-moslavačka	91,701	1
Vukovarsko-srijemska	91,992	1
Ličko-senjska	92,387	1
Bjelovarsko-bilogorska	92,576	1
Brodsko-posavska	93,449	1
Požeško-slavonska	93,947	2
Karlovačka	95,191	2
Osječko-baranjska	96,009	2
Šibensko-kninska	97,041	2
Koprivničko-križevačka	98,493	2
Krapinsko-zagorska	98,976	2
Međimurska	100,502	3
Varaždinska	101,713	3
Splitsko-dalmatinska	103,930	3
Zadarska	104,654	3
Primorsko-goranska	105,278	4
Zagrebačka	105,890	4
Dubrovačko-neretvanska	108,580	4
Istarska	108,970	4
Grad Zagreb	117,758	4

Slika 1. Razvrstavanje jedinica područne (regionalne) samouprave prema indeksu razvijenosti
 Izvor: Regionalni razvoj <https://www.hgk.hr/documents/potpomognuta-podrucjapo-zupanjama5adf24a09fb4e.pdf> (10.08.2020)

4.1.2. Jedinice lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti

Jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti u:²⁷

– I. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave: Babina Greda, Berek, Biskupija, Brinje, Cetingrad, Cista Provo, Civljane, Crnac, Čađavica, Dežanovac, Donja Motičina, Donja Voća, Donji Kukuruzari, Donji Lapac, Draž, Drenovci, Drenje, Dvor, Đulovac, Ervenik, Glina, Gornji Bogičevci, Gračac, Gradina, Gunja, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jagodnjak, Jasenovac, Kapela, Kijevo, Kistanje, Krnjak, Lećevica, Levanjska Varoš, Lokvičići, Lovreć, Lukač, Majur, Markušica, Mikleuš, Negoslavci, Nova Bukovica, Nova Rača, Okučani, Petlovac, Plaški, Podgorač, Podravska Moslavina, Popovac, Proložac, Saborsko, Severin, Sopje, Stara Gradiška, Staro Petrovo Selo, Suhopolje, Sunja, Šodolovci, Špišić Bukovica, Štitar, Tompojevci, Trnava, Trpinja, Udbina, Unešić, Velika Pisanica, Viljevo, Voćin, Vojnić, Vrbje, Vrhovine, Zagvozd, Zažablje, Zrinski Topolovac i Žumberak

– II. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave: Bebrina, Bogdanovci, Borovo, Bošnjaci, Brestovac, Cernik, Čačinci, Čaglin, Darda, Davor, Desinić, Dragalić, Đurđenovac, Erdut, Farkaševac, Ferdinandovac, Generalski Stol, Gola, Gorjani, Gornja Rijeka, Gradište, Grubišno Polje, Gundinci, Hrvatska Kostajnica, Ivanska, Kaptol, Kloštar Podravski, Kneževi Vinogradi, Končanica, Koška, Legrad, Lišane Ostrovičke, Magadenovac, Marijanci, Martijanec, Martinska Ves, Nijemci, Nova Kapela, Novo Virje, Otok (Vukovarsko-srijemska županija), Perušić, Podbablje, Pojezerje, Preseka, Prgomet, Privlaka (Vukovarsko-srijemska županija), Punitovci, Rešetari, Ribnik, Rovišće, Runovići, Ružić, Satnica Đakovačka, Semeljci, Sikirevci, Sirač, Skradin, Slavonski Šamac, Slunj, Sokolovac, Stari Jankovci, Strizivojna, Sveti Petar Orehovec, Šandrovac, Šestanovac, Štefanje, Topusko, Tounj, Velika Kapanica, Velika Trnovitica, Veliki Grđevac, Veliko Trojstvo, Viškovci, Vladislavci, Vrbanja i Zdenci

– III. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave: Andrijaševci, Bednja, Beli Manastir, Bizovac, Brodski Stupnik, Cerna, Cestica, Čeminac, Domašinec, Donja Dubrava, Donji Andrijevi, Donji Vidovec, Dubrava, Feričanci, Garčin, Garešnica, Gornja Vrba,

²⁷ Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 147/14 i 123/17 čl. 37.

Hercegovac, Hlebine, Hrvace, Ilok, Ivankovo, Janjina, Jarmina, Kalnik, Knin, Koprivnički Bregi, Krašić, Kula Norinska, Kutjevo, Lanišće, Lasinja, Lipik, Lovas, Lovinac, Mala Subotica, Mali Bukovec, Muć, Netretić, Oprisavci, Orehovica, Oriovac, Orle, Otok (Splitsko-dalmatinska županija), Peteranec, Petrijevci, Pitomača, Pleternica, Podcrkavlje, Podravske Sesvete, Podturen, Pokupsko, Primorski Dolac, Promina, Rakovec, Rasinja, Selnica, Sibinj, Slivno, Stari Mikanovci, Sućuraj, Sveti Đurđ, Sveti Ivan Žabno, Štrigova, Tordinci, Trilj, Velika, Virje, Visoko, Vođinci, Vrlika, Vrpolje, Vuka, Zagorska Sela, Zmijavci i Žakanje

– IV. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave: Barilović, Bedenica, Belica, Belišće, Benkovac, Bilje, Bosiljevo, Brckovljani, Breznica, Breznički Hum, Brod Moravice, Budinščina, Bukovlje, Čazma, Čepin, Dekanovec, Dicmo, Donji Miholjac, Draganić, Drnje, Dubravica, Đakovo, Đelekovec, Ernestinovo, Galovac, Goričan, Gornja Stubica, Gornji Mihaljevec, Gradec, Hrašćina, Imotski, Jakšić, Jalžabet, Josipdol, Kamanje, Klakar, Klenovnik, Koprivnički Ivanec, Kotoriba, Kraljevec na Sutli, Kumrovec, Lekenik, Lepoglava, Lipovljani, Lobor, Mače, Maruševec, Mihovljan, Molve, Mrkopalj, Nova Gradiška, Novigrad Podravski, Novska, Nuštar, Obrovac, Otočac, Pakrac, Petrijanec, Petrinja, Petrovsko, Polača, Popovača, Skrad, Slatina, Stankovci, Sveti Martin na Muri, Tovarnik, Tuhelj, Valpovo, Velika Ludina, Vinica, Vratišinec, Vrbovsko, Vrgorac, Vukovar i Županja

– V. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave: Antunovac, Bedekovčina, Beretinec, Cerovlje, Čabar, Daruvar, Donji Kraljevec, Drniš, Đurđevac, Đurmanec, Jakovlje, Jesenje, Kalinovac, Karlobag, Klanjec, Kloštar Ivanić, Komiža, Kravarsko, Križ, Lokve, Ljubešćica, Marija Bistrica, Marina, Metković, Mursko Središće, Našice, Nedelišće, Novi Golubovec, Novi Marof, Novigrad (Zadarska županija), Ogulin, Oprtalj – Portole, Opuzen, Orahovica, Ozalj, Pisarovina, Plitvička jezera, Poličnik, Posedarje, Pregrada, Preko, Pribislavec, Radoboj, Rakovica, Ravna Gora, Ražanac, Rugvica, Selca, Senj, Sinj, Smokvica, Sračinec, Sveta Marija, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Križ Začretje, Škabrnja, Vela Luka, Veliko Trgovišće, Vidovec, Vrsi, Zadvarje, Zemunik Donji i Zlatar

– VI. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave: Bibinje, Bilice, Bjelovar, Blato, Delnice, Donja Stubica, Dubrovačko primorje, Duga Resa, Fužine, Gornji Kneginec,

Gospić, Gradac, Grožnjan – Grisignana, Hum na Sutli, Ivanec, Ivanić-Grad, Karojba, Klana, Klinča Sela, Klis, Konjščina, Krapinske Toplice, Križevci, Kutina, Luka, Lumbarda, Lupoglav, Marija Gorica, Mljet, Motovun – Montona, Nerežišća, Omiš, Orebić, Pakoštane, Pašman, Pirovac, Ploče, Poveljana, Požega, Prelog, Pučišća, Sali, Seget, Sisak, Slavonski Brod, Starigrad, Ston, Strahoninec, Sukošan, Sveti Filip i Jakov, Sveti Ilija, Sveti Ivan Zelina, Šolta, Tribunj, Trnovec Bartolovečki, Trpanj, Varaždinske Toplice, Veliki Bukovec, Vinkovci, Vinodolska općina, Virovitica, Vrbovec i Zlatar Bistrica

– VII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave: Barban, Bistra, Brdovec, Brtonigla – Verteneglio, Buje – Buie, Čavle, Dugi Rat, Dugo Selo, Dugopolje, Gračišće, Jasenice, Jastrebarsko, Jelenje, Jelsa, Kali, Karlovac, Kaštela, Korčula, Kraljevica, Krapina, Kršan, Kukljica, Lastovo, Lopar, Lovran, Ludbreg, Milna, Mošćenička Draga, Murter – Kornati, Nin, Novi Vinodolski, Okrug, Oroslavje, Osijek, Pag, Pićan, Podgora, Postira, Primošten, Privlaka (Zadarska županija), Pušća, Rab, Raša, Rogoznica, Solin, Stari Grad, Stubičke Toplice, Sveta Nedelja (Istarska županija), Sveti Lovreč, Sveti Petar u Šumi, Svetvinčenat, Šenkovec, Šibenik, Tinjan, Tisno, Tkon, Trogir, Tučepi, Vis, Višnjan – Visignano, Vižinada – Visinada, Vodice i Žminj

– VIII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave: Bakar, Bale – Valle, Baška, Baška Voda, Biograd na Moru, Bol, Brela, Buzet, Cres, Crikvenica, Čakovec, Dobrinj, Dubrovnik, Fažana – Fasana, Funtana – Fontane, Hvar, Kanfanar, Kastav, Kaštelir-Labinci – Castelliere-S. Domenica, Kolan, Konavle, Koprivnica, Kostrena, Krk, Labin, Ližnjan – Lisignano, Makarska, Mali Lošinj, Malinska – Dubašnica, Marčana, Matulji, Medulin, Novalja, Novigrad – Cittanova, Omišalj, Opatija, Pazin, Podstrana, Poreč – Parenzo, Pula – Pola, Punat, Rijeka, Rovinj – Rovigno, Samobor, Split, Stupnik, Supetar, Sutivan, Sveta Nedelja (Zagrebačka županija), Tar Vabriga-Torre-Abrega, Umag – Umago, Varaždin, Velika Gorica, Vir, Viškovo, Vodnjan – Dignano, Vrbnik, Vrsar – Orsera, Zabok, Zadar, Zagreb, Zaprešić i Župa dubrovačka.

5. OLAKŠICE ZA POTPOMOGNUTA PODRUČJA

Porezni obveznici koji djelatnost obavljaju na područjima jedinica lokalne samouprave koje su razvrstane u I. skupinu po stupnju razvijenosti te na području grada Vukovara imaju pravo na poreznu olakšicu poreza na dobit odnosno poreza na dohodak. Iznos porezne olakšice utvrđuje se ovisno o djelatnosti koju korisnik potpore obavlja u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti. Poreznu olakšicu korisniku potpore dodjeljuje ministarstvo nadležno za regionalni razvoj i ministarstvo nadležno za poljoprivredu ako korisnik potpore obavlja djelatnost poljoprivrede ili djelatnost ribarstva i akvakulture. Potvrde o pravu na poreznu olakšicu u vidu državne potpore male vrijednosti, na prethodni zahtjev, izdaje Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.²⁸

Obveznici poreza na dobit koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara i području jedinica I. skupine, mogu u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati umanjenje porezne obveze ukoliko su na tom području, u poreznom razdoblju za koje se podnosi porezna prijava, zapošljavali više od pet zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu je više od 50% tih zaposlenika imalo prebivalište i boravište na području jedinica I. skupine ili na području Grada Vukovara.

Obveznici poreza na dohodak koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara i području jedinica I. Skupine, mogu u godišnjoj prijavi poreza na dohodak iskazati umanjenje porezne obveze ukoliko su na tom području, u poreznom razdoblju za koje se podnosi porezna prijava, zapošljavali više od dva zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu je više od 50% tih zaposlenika imalo prebivalište i boravište na području jedinica I. skupine, odnosno na području Grada Vukovara.²⁹

²⁸ Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima čl. 2

²⁹ Ibidem, čl. 3.

5.1. Uvjeti koje primatelj potpore mora ispunjavati

Smatra se da porezni obveznik zapošljava zaposlenika na neodređeno vrijeme, te da je isti proveo u radnom odnosu na neodređeno vrijeme kod poreznog obveznika i imao prebivalište i boravio na nekom od područja jedinica I. skupine najmanje devet mjeseci tijekom poreznog razdoblja.

Ukoliko je korisnik potpore počeo obavljati djelatnost tijekom godine pri čemu je razdoblje za koje utvrđuje poreznu osnovicu kraće od devet mjeseci, te ukoliko je isti zapošljavao propisani broj zaposlenika na neodređeno vrijeme koji imaju prebivalište i borave na području jedinica I. skupine najmanje devet mjeseci, a zaposleni su kod poreznog obveznika od početka obavljanja djelatnosti do kraja poreznog razdoblja.

Pri izračunu potrebnog broja zaposlenika ubraja se i fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti (obrtničke djelatnosti) po osnovi koje je obveznik plaćanja poreza na dobit ili poreza na dohodak.³⁰

Korisnik potpore koji nema prebivalište ili sjedište na području Grada Vukovara ili na području jedinica I. skupine, a obavlja djelatnost na tom području, može koristiti poreznu olakšicu temeljem dobiti odnosno dohotka ostvarenog od obavljanja djelatnosti na tom području, ukoliko osigura posebno porezno knjigovodstveno praćenje dobiti odnosno dohotka ostvarenog na tom području.

Obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara ili na području jedinica I. skupine podrazumijeva kontinuirano i stalno obavljanje djelatnosti koje u skladu s općim poreznim propisom čini najmanje poslovnu jedinicu korisnika potpore na tom području.

Ukoliko korisnik potpore ima prebivalište ili sjedište na području Grada Vukovara ili području jedinica I. skupine, a obavlja prijevozničku, graditeljsku, uslužnu ili drugu djelatnost koja se po naravi posla obavlja i izvan toga područja, isti može koristiti propisanu olakšicu za ukupnu djelatnost, jer takve djelatnosti, po svojim obilježjima, nisu određene stalnim mjestom. Iznimno, ako korisnik potpore ima neko stalno mjesto, poslovnu jedinicu, izvan navedenih područja, tada za istu treba posebno utvrditi ostvarenu dobit odnosno dohodak bez prava na korištenje propisane porezne olakšice.³¹

³⁰ Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima čl. 3.

³¹ Ibidem, čl. 4.

Ukoliko korisnik potpore na području Grada Vukovara ili području jedinica I. skupine obavlja više djelatnosti za koje se primjenjuju različita pravila o potporama male vrijednosti dužan je neovisno o sjedištu ili prebivalištu, na tom području osigurati posebno porezno knjigovodstveno praćenje svake.³²

5.2. Utvrđivanje gornje granice potpore male vrijednosti

Gornja granica potpore male vrijednosti, u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti, izračunava se na bazi »jednoga poduzetnika«. U smislu pravila o potporama male vrijednosti, pojam »jedan poduzetnik« obuhvaća sva poduzeća koja su u najmanje jednom od sljedećih međusobnih odnosa:

- a) jedno poduzeće ima većinu glasačkih prava dioničara ili članova u drugom poduzeću,
- b) jedno poduzeće ima pravo imenovati ili smijeniti većinu članova upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela drugog poduzeća,
- c) jedno poduzeće ima pravo ostvariti vladajući utjecaj nad drugim poduzećem prema ugovoru sklopljenim s tim poduzećem ili prema odredbi statuta, odnosno društvenog ugovora toga poduzeća,
- d) jedno poduzeće koje je dioničar ili član u drugom poduzeću, kontrolira samostalno, u skladu s dogovorom s drugim dioničarima ili članovima toga poduzeća, većinu glasačkih prava dioničara, ili glasačkih prava članova u tom poduzeću.

Poduzeća koja su u bilo kojem od navedenih odnosa preko jednog ili više drugih poduzeća smatraju se jednim poduzetnikom.

Iznos oslobođenja od plaćanja poreza na dobit utvrđuje se u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti. Gornja granica potpore male vrijednosti utvrđuje se u bilo kojem razdoblju od tri fiskalne godine, pri čemu iznosi (na bazi povezanih poduzetnika) ne smiju prijeći:

- a) 200.000,00 eura za poduzetnike koji djeluju u svim sektorima osim onih koji djeluju u sektoru ribarstva i akvakulture te sektoru poljoprivrede odnosno do 100.000,00 eura za poduzetnike koji obavljaju cestovni prijevoz tereta za najamninu ili naknadu,

³² Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima, čl. 5.

- b) 30.000,00 eura za poduzetnike koji djeluju u sektoru ribarstva i akvakulture,
- c) 15.000,00 eura za poduzetnike koji djeluju u sektoru poljoprivrede.³³

5.3. Obrasci koje je primatelj potpore dužan predati

Potvrde o pravu na poreznu olakšicu u vidu državne potpore male vrijednosti, na prethodni zahtjev, izdaje Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unij. Obveznici poreza na dobit imaju obvezu do 15. ožujka tekuće godine podnijeti Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije zahtjev za dodjelu državnih potpora male vrijednosti.

Obveznici poreza na dohodak dužni su zahtjev za dodjelu državnih potpora male vrijednosti dostaviti do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu. Porezni obveznici koji obavljaju djelatnost, osim poljoprivrede, ribarstva i akvakulture, odnosno oni koji prijavu podnose Ministarstvu, istu dostavljaju na obrascu „Porezna olakšica za obavljanje djelatnosti na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara – Obrazac POOD-PPGV“.³⁴

Prijava za korištenje prava na poreznu olakšicu sadrži:

1. podatke o poreznom obvezniku: ime i prezime, OIB/MBO, adresa, datum početka obavljanja djelatnosti, kontakt podaci
2. popis djelatnosti razvrstanih prema odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti koje obveznik poreza na dohodak obavlja na području Grada Vukovara i/ili na području jedinica I. i/ili području jedinica II. skupine,
3. iznos potpore male vrijednosti za svaku djelatnost za koju su dodijeljene te potpore u tekućoj fiskalnoj godini i u prethodne dvije fiskalne godine te naziv davatelja potpore male vrijednosti,
4. podatke o broju zaposlenih na neodređeno vrijeme, njihovom mjestu prebivališta i boravišta te razdoblju od kada su zaposleni kod korisnika potpore,
5. izjavu korisnika potpore, danu pod materijalnom i kaznenom odgovornošću, o iznosu primljenih potpora male vrijednosti tijekom tekuće fiskalne godine i tijekom prethodne

³³ Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima čl. 7.

³⁴ Ibidem, čl. 8

dvije fiskalne godine od svih davatelja potpora male vrijednosti uzimajući u obzir uvjete propisane za „jednog poduzetnika“ i uzimajući u obzir iznos potpore male vrijednosti, koji se za isto porezno razdoblje ostvaruje i iskazuje u godišnjoj poreznoj prijavi, za izvođenje praktične nastave i vježbi naukovanja za zanimanja u sustavu vezanih obrta ili po osnovi obavljanja djelatnosti u slobodnim zonama

6. svotu dohotka utvrđenog temeljem obavljanja djelatnosti na području Grada Vukovara i/ili na području jedinica I. i/ili na području jedinica II. skupine, razvrstano prema djelatnostima te utvrđeni iznos porezne olakšice, odnosno potpore male vrijednosti
7. druge vjerodostojne isprave koje smatraju bitnima za dokazivanje opravdanosti primitka potpore.³⁵

Radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitke od nesamostalnog rada obvezni su svaku promjenu prebivališta ili uobičajenog boravišta, koja utječe na osobni odbitak, odnosno neoporezivi dio dohotka, prijaviti Poreznoj upravi, u roku od 30 dana od dana nastanka promjene, putem svog poslodavca ili izravno putem sustava e-građani (iznimno putem nadležne ispostave Porezne uprave) i dostaviti vjerodostojne isprave.³⁶

U slučaju navedene promjene, primatelj olakšice promjenu iskazuje u Poreznoj kartici- obrazac PK, najkasnije 30 dana od nastanka promjene.

5.4. Iskazivanje porezne olakšice kroz obrazac DOH

Obrazac DOH služi za prijavu poreza na dohodak, a jednom godišnje su ga dužne podnijeti fizičke osobe koje su u poreznom razdoblju ostvarile dohodak od samostalne djelatnosti i/ili djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti. U poreznoj prijavi na Obrascu DOH iskazuju se svi ostvareni oporezivi dohoci osim onih koji prema posebnim propisima ili međunarodnim ugovorima ne podliježu oporezivanju ili se smatraju konačnim.³⁷

Obveznici poreza na dohodak trebaju podnijeti godišnju prijavu na obrascu DOH- Prijava poreza na dohodak, nakon isteka poreznog razdoblja. Prijava se predaje ispostavi Porezne

³⁵ RRIF Korištenje poreznih olakšica na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara za „dohodaše“ https://www.rrif.hr/Koristenje_poreznih_olaksica_na_potpomognutim_podr-1194-vijest.html (25.08.2020.)

³⁶ Porezna kartica https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/PoreznaKartica.aspx (30.08.2020)

³⁷ HOK <https://www.hok.hr/gospodarstvo-i-savjetovanje/obraci-za-poslovanje-obrta/prijava-poreza-na-dohodak-obrazac-doh> (5.9.2020.)

uprave koja je mjesno nadležna prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika najkasnije do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu. Ukoliko dvije fizičke osobe zajednički otvore obrt, moraju se dogovoriti u kojem postotku svakoj od njih pripada udio u zajedničkoj djelatnosti na obrascu DOH-Z. Obrazac DOH-Z se predaje do kraja siječnja tekuće godine za prethodnu godinu.

Dohodak je razlika između primitaka proteklih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju.

Godišnju osnovicu poreza na dohodak čini ukupan iznos dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugog dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti i drugog dohotka koji se ne smatra konačnim umanjen za:

- osobni odbitak
- iznos plaća novozaposlenih osoba
- iznos državnih potpora za obrazovanje i izobrazbu te iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta prema posebnim propisima
- iznos izdataka za istraživanje i razvoj
- preneseni gubitak³⁸

Dohodak od samostalne djelatnosti se može dodatno umanjiti za olakšice i poticaje, to su:

- poticaji zapošljavanja
- poticaji za istraživanje i razvoj
- umanjenje dohotka za preneseni gubitak
- potpora za obrazovanje i izobrazbu
- olakšice za potpomognuta područja

Korisnici potpore iznos porezne olakšice iskazuju kao umanjenje porezne obveze u godišnjoj prijavi poreza na dohodak – Obrazac DOH ili godišnjoj prijavi dohotka od zajedničke djelatnosti – Obrazac DOH-Z.³⁹

³⁸ Vidović J.: Poslovanje obrtnika, Odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Skripta, 2020, str. 81-86.

³⁹ Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima, čl. 3.

4.3. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OBRTA, SLOBODNIH ZANIMANJA, POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA I DJELATNOSTI KOJE SE OPOREZUJU KAO SAMOSTALNA DJELATNOST (prema pregledu primitaka i izdataka)								
OIB POREZNOG OBVEZNIKA:								
4.3.1. DOHODAK/ GUBITAK OSTVAREN U TEKUĆOJ GODINI								
4.3.1.1. TUZEMNI DOHODAK								
R. br.	DOHODAK/ GUBITAK POJEDINCA	UMANJENJA DOHOTKA I/ILI GUBITAK POJEDINCA (ukupno, pod 4.3.5.stup.3)	ZAJEDNIČKI DOHODAK		GUBITAK (< 0)	DOHODAK (> ili = 0)	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ	
			OIB nositelja zajedničke djelatnosti	IZNOS DOHOTKA/ GUBITKA			TUZEMNI	INOZEMNI
1	2	3	4	5	6 (2-3+5)	7 (2-3+5)	8	9
1.								
2.								
3.								
4.3.1.2. INOZEMNI DOHODAK								
R. br.	DRŽAVA IZVORA							
1.								
2.								
3.								
UKUPNO 4.3.1.								
4.3.2. UMANJENJE ZA PRENESENI GUBITAK (4.3.6. stup. 4)								
4.3.3. UKUPNO DOHODAK (4.3.1. stup. 7. – 4.3.2.), UPLAĆENI POREZ I PRIREZ								
4.3.4. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK ZA SLJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE								
4.3.5. UMANJENJA DOHOTKA POJEDINCA								
R. br.	UMANJENJE DOHOTKA ZA					IZNOS		
1	2					3		
1.	PLAĆE NOVOZAPOSLENIH OSOBA							
2.	DRŽAVNA POTPORA MALE VRIJEDNOSTI ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBE NAUKOVANJA U SUSTAVU VEZANIH OBRTA							
3.	DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU							
4.	IZDATKE ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA							
UKUPNO 4.3.5.								
4.3.6. GUBITAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA PRIJENOS								
R. br.	GODINA	IZNOS PRENESENOG GUBITKA	UMANJENJE GUBITKA U TEKUĆOJ GODINI	IZNOS GUBITKA U TEKUĆOJ GODINI (POD 4.3.1. STUP. 4)	GUBITAK ZA PRIJENOS			
1	2	3	4	5	6 [(3-4) ili (3+5)]			
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
4.3.7. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVAREN NA POTPOMOŽNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA ZA KOJI SU PROPISANE OLAKŠICE								
R. br.	POTPOMOŽNUTA PODRUČJA I PODRUČJE GRADA VUKOVARA				IZNOS DOHOTKA	UDIO (4.3.7. stup.3. / sveukupni dohodak pod 5.) u %		
1	2				3	4		
1.	POTPOMOŽNUTA PODRUČJA							
2.	GRAD VUKOVAR							

Slika 2. Obrazac: DOH - str.5, rubrika 4.3.7. potpomognuta područja i Grad Vukovar
Izvor: Porezna uprava https://www.porezna-uprava.hr/HR_obraci/Documents/POREZ%20NA%20DOHODAK/DOH%20od%202019.pdf (20.08.2020.)

5.5. Iskazivanje porezne olakšice na primjeru

Primjer: Obrtnik Ante Markić je u 2019. g ostvario primitke u iznosu od 620.487 kn i izdatke u svoti od 451.505. Obrtnik ima prebivalište i obavlja djelatnost u Unešiću (I. skupina prema indeksu razvijenosti, prerez je 5%), a dijelom u Trogiru. Postotak dohotka koji je ostvario u Unešiću iznosi 24%. Obrtnik zapošljava 6 radnika na neodeđeno vrijeme, 4 radnika imaju prebivalište u Unešiću i zaposleni su na neodređeno vrijeme.⁴⁰

U navedenom primjeru korisnik olakšice ima prebivalište i dijelom obavlja djelatnost u mjestu I. skupine prema indeksu razvijenosti. Ispunjava uvjete za dobivanje olakšice, odnosno zapošljava više od dva radnika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% zaposlenika boravi na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I.skupinu. Olakšicu može koristiti za dio dohotka kojeg je ostvario na tom području.

⁴⁰ Vidović J.: Poslovanje obrtnika, Odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Skripta, 2020., str. 95.

DIO SD									
4.3. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OBRTA, SLOBODNIH ZANIMANJA, POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA I DJELATNOSTI KOJE SE OPOREZUJU KAO SAMOSTALNA DJELATNOST (prema pregledu primitaka i izdataka)									
OIB POREZNOG OBVEZNIKA:									
4.3.1. DOHODAK/ GUBITAK OSTVAREN U TEKUĆOJ GODINI									
4.3.1.1. TUZEMNI DOHODAK									
R br	Dohodak / gubitak pojedince	Umanjenja dohotka: uvećanje gubitka pojedince <small>(ukupno pod 4.3.5., stupac 3)</small>	ZAJEDNIČKI DOHODAK OIB nositelja zajedničke djelatnosti		GUBITAK (<0)	DOHODAK (> ili = 0)	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ		
			4	5			8 TUZEMNI	9 INOZEMNI	
1	2	3	4	5	6 (2-3+5)	7 (2-3+5)	8	9	
1	168.982,00					168.982,00			
2									
3									
4.3.1.2. INOZEMNI DOHODAK									
1	DRŽAVA IZVORA				6	7	8	9	
1					✓	✓			
2					✓	✓			
3					✓	✓			
UKUPNO 4.3.1.						168.982,00			
4.3.2. UMANJENJE ZA PRENESENI GUBITAK (4.3.6. stup. 4)									
4.3.3. UKUPNO DOHODAK (4.3.1. stup. 7. – 4.3.2.), UPLAĆENI POREZ I PRIREZ						168.982,00			
4.3.4. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK ZA SLJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE ¹								0,00	
4.3.5. UMANJENJA DOHOTKA POJEDINCA									
R	UMANJENJE DOHOTKA ZA							IZNOS	
1	2							3	
1	PLAĆE NOVOZAPOSLENIH OSOBA								
2	DRŽAVNE POTPORE ZA NAUKOVANJE ZA OBRTHIČKA ZANIMANJA								
3	DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU								
4	IZDATKE I STRAŽIVANJA I RAZVOJA								
UKUPNO 4.3.5.									
4.3.6. GUBITAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA PRIENOS									
R	GODINA	Iznos		Umanjenje gubitka u tekućoj godini	Iznos gubitka u tekućoj godini (pod 4.3.1. STUP. 6)	GUBITAK ZA PRIENOS			
h		3	4				5	6 [(3-4) ili (3+5)]	
1	2	3	4	5	6				
1									
2									
3									
4									
5									
6									
4.3.7. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVAREN NA POTPOMOĞNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA ZA KOJI SU PROPISANE OLAKŠICE									
R	POTPOMOĞNUTA PODRUČJA I PODRUČJE GRADA VUKOVARA			IZNOS DOHOTKA		UDIO (4.3.7. stup.3.) sveukupni dohodak pod 5.) u			
h	2			3		4			
1	2			3		4			
1	I. SKUPINA			40.555,68		24,00%			
2	GRAD VUKOVAR								

Slika 3. Rješenje primjera, Obrazac: DOH, str.5.

6. CILJ UPRAVLJANJA RAZVOJEM POTPOMOĞNUTIH PODRUČJA

Cilj upravljanja razvojem potpomognutih područja je pridonijeti njihovu gospodarskom i svekolikom razvoju u skladu s njihovim posebnostima i načelima zakona kojim se uređuje regionalni razvoj Republike Hrvatske.⁴¹

Republika Hrvatska, jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave te njihova tijela dužni su osiguravati pretpostavke za jačanje konkurentnosti i ostvarenje vlastitih razvojnih potencijala potpomognutih područja te poduzimati sve potrebne radnje radi ostvarenja gore navedenog cilja , a osobito one koje se odnose na:⁴²

- povezivanje lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s mjerama i programima te ciljevima kohezijske politike Europske unije
- potporu potpomognutim područjima za povećanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala
- odgovarajuće mjere za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na potpomognutim područjima
- poticanje suradnje između jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zasnovane na partnerstvu radi jačanja administrativnih i financijskih kapaciteta kao pretpostavke za učinkovito korištenje sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova
- poticanje programa integriranih teritorijalnih ulaganja na potpomognutim područjima
- razradu posebnih kriterija odabira te oblikovanje potpora za projekte s potpomognutih područja kod dodjele sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova
- zadržavanje, povratak raseljenog i poticanje naseljavanja stanovnika na potpomognuta područja, osobito onih zanimanja koji obavljanjem svoje djelatnosti mogu pridonijeti njihovu gospodarskom i društvenom razvoju

⁴¹ Zakon o potpomognutim područjima, Narodne novine br. 118/18, čl.2.

⁴² Ibidem, čl.3.

- stručnu i financijsku pomoć za pripremu razvojnih projekata na potpomognutim područjima, za čiju se provedbu planiraju koristiti sredstva europskih strukturnih i investicijskih fondova te drugih izvora
- poticanje unaprjeđenja razvojnih programa na područjima gdje povijesno žive i pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.

7. ZAKLJUČAK

Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Narodne novine, br. 147/14 i 123/17 koji je stupio na snagu 2018.godine, s izmjenama i dopunama Zakona iz 2017., promijenjen je način razvrstavanja jedinica u skupine sukladno indeksu razvijenosti. Jedinice lokalne samouprave umjesto u pet dijele se u osam skupina, a jedinice područne (regionalne) samouprave u četiri skupine. Status potpomognutih područja imaju skupine I.-IV. Jedinice lokalne samouprave i I. i II. skupina jedinica područne (regionalne) samouprave.

Potpomognuta područja su županije, općine i gradovi s indeksom razvijenosti manjim od 100%

Indeks razvijenosti se računa kao prosjek standardiziranih vrijednosti više društveno-gospodarskih pokazatelja: prosječni dohodak po stanovniku, prosječni izvorni prihodi po stanovniku, prosječna stopa nezaposlenosti, opće kretanje stanovništva, stupanj obrazovanosti stanovništva i indeks starenja. Izračunava se periodički, svake tri godine.

Porezni obveznici koji djelatnost obavljaju na područjima jedinica lokalne samouprave koje su razvrstane u I. skupinu po stupnju razvijenosti te na području grada Vukovara imaju pravo na poreznu olakšicu poreza na dobit / poreza na dohodak.

Obveznici poreza na dobit/dohodak koji obavljaju djelatnost na području Grada Vukovara i području jedinica I. Skupine mogu u godišnjoj poreznoj prijavi iskazati umanjenje porezne obveze. Osim uvjeta da se dobit, odnosno dohodak ostvaruje na tim područjima, obveznici također moraju zadovoljiti i uvjete navedene u „Pravilniku o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima”, ukoliko su na tom području, zapošljavali više od pet odnosno dva zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu je više od 50% tih zaposlenika imalo prebivalište i boravište na području jedinica I. skupine ili na području Grada Vukovara najmanje devet mjeseci tijekom poreznog razdoblja. Ukoliko korisnik potpore ima prebivalište ili sjedište na prethodno navedenim područjima, a obavlja prijevozničku, graditeljsku, uslužnu ili drugu djelatnost koja se po naravi posla obavlja i izvan toga područja, isti može koristiti propisanu olakšicu za ukupnu djelatnost.

Iznos oslobođenja od plaćanja poreza na dobit utvrđuje se u skladu s odgovarajućim pravilima o potporama male vrijednosti. Gornja granica potpore male vrijednosti utvrđuje se u bilo kojem razdoblju od tri fiskalne godine, ovisno o djelatnosti koja se obavlja.

U računovodstvu iznos porezne olakšice prikazuje se u obrascu DOH/DOH-Z.

Cilj upravljanja „Razvojem potpomognutih područja“ je pridonijeti njihovom gospodarskom razvoju, zbog čega je osmišljen indeks razvijenosti s ciljem ujednačavanja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

LITERATURA

1. HOK
http://infos.hok.hr/faq/e_racunovodstvo/e1_vodenje_poslovnih_knjiga/koje_poslovne_knjige_i_evidencije_mora_voditi_obrtnik (5.9.2020.)
2. Indeks razvijenosti <http://regionalni.weebly.com/indeksrazvijenosti.html>
(25.08.2020.)
3. Izdvajanje potpomognutih područja <http://regionalni.weebly.com/potpomognuta.html>
(10.8.2020)
4. Obrazac DOH
https://www.poreznauprava.hr/HR_obraci/Documents/POREZ%20NA%20DOHODAK/DOH%20od%202019.pdf (20.08.2020.)
5. Porezna kartica
https://www.poreznauprava.hr/baza_znanja/Stranice/PoreznaKartica.aspx
(30.08.2020.)
6. Potpomognuta područja <http://regionalni.weebly.com/potpomognuta.html>
(25.08.2020.)
7. Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima
8. Regionalni razvoj <https://www.hgk.hr/documents/potpomognuta-podrucjapozupanjama5adf24a09fb4e.pdf> (10.08.2020)
9. RRIF Korištenje poreznih olakšica na potpomognutim područjima i području Grada Vukovara za „dohodaše“
https://www.rrif.hr/Koristenje_poreznih_olaksica_na_potpomognutim_podr-1194-vijest.html (25.08.2020.)
10. Vidović J.: Poslovanje obrtnika, Odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Skripta, 2020.
11. Zakon o obrtu, NN 143/13, 127/19, 41/20
12. Zakon o potpomognutim područjima, br.011-01/18-01/223
13. Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Narodne novine br. 147/14, 123/17, 118/18
14. Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Narodne novine br. 147/14 i 123/17 (Uredba o indeksu razvijenosti)

POPIS SLIKA

Slika 1. Razvstavanje jedinica područne samouprave prema indeksu razvijenosti	13
Slika 2. Obrazac: DOH	24
Slika 3. Riješenje primjera	26